

Warszawa, dnia 7 grudnia 2017 r.

Poz. 96

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 7 grudnia 2017 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Ojcowskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Ojcowskiego Parku Narodowego na lata 2018-2019.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb, z podaniem maksymalnej liczby osób

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1566 i 1595.

mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia 7 grudnia 2017 r. (poz. 96)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZENIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	<ol style="list-style-type: none">1. <i>Uszkodzanie i niszczenie nacieków oraz namulisk w jaskiniach.</i>2. <i>Zaśmiecanie wnętrza jaskiń.</i>3. <i>Niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe.</i>4. <i>Niepokojenie hibernujących nietoperzy (Chiroptera).</i>5. Niszczenie wykopu archeologicznego w Jaskini Ciemnej.	<ol style="list-style-type: none">1. Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć.2. Sprzątanie i okresowa kontrola jaskiń.3. Zabezpieczanie i udostępnianie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej – budowa pomostu nad wykopem archeologicznym.
2.	Niekorzystny wpływ turystyki: <ol style="list-style-type: none">1) wydeptywanie i niszczenie roślinności przez pieszych i rowerzystów;2) zaśmiecanie i zanieczyszczanie;3) rozjeżdżanie poboczy dróg.	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja ruchu turystycznego poprzez:<ol style="list-style-type: none">1) modernizację i poszerzenie istniejących parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą;2) budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka i schronu przeciwdeszczowego;3) utrzymywanie w dobrym stanie kładek i mostków na szlakach turystycznych;4) budowę wież, punktów i tarasów widokowych i edukacyjnych;5) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane);6) naprawianie lub wymiana tablic i znaków informacyjnych oraz bram wjazdowych;7) montowanie przy drogach zabezpieczeń uniemożliwiających parkowanie na poboczach.2. Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia.3. Konserwacja toalet: w Parku Zamkowym, przy kasie do jaskini

		Ciemnej i przy jaskini Łokietka.
3.	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów na obszarach ochrony częściowej i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Zwiększenie odporności ekosystemów leśnych, poprzez dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych oraz prowadzenie cięć stabilizujących
4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Zmiana składu gatunkowego łąk.</i> 2. <i>Ubożenie zespołów roślinnych i populacji zwierząt bezkręgowych.</i> 3. <i>Degradacja walorów krajobrazowych.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie łąk ze zbiorem i wywozem biomasy lub wypas zwierząt. 2. Usuwanie drzew i krzewów pojawiających się na łąkach w wyniku sukcesji.
5.	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt, a w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie odrośli drzew i krzewów, na powierzchniach objętych zabiegami ochrony czynnej. 2. Koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej gatunków obcego pochodzenia oraz rodzimych ekspansywnych.
6.	Przesłanianie osi widokowych przez nadmierny rozwój drzew i krzewów	Wycinka odrośli drzew i krzewów w miejscach o dużych walorach widokowych (np. w miejscach występowania obiektów zabytkowych, dużych masywów skalnych i ostańców).
7.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenie walorów kulturowych i krajobrazowych Doliny Prądnika. 2. Niszczenie zabytków budownictwa i architektury. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie zabytków kultury materialnej, w tym: stanowisk archeologicznych, zamku w Ojcowie, willi Pod Berłem, willi Pod Koroną, willi Grzybowskiej, Domu Jastrzębskich. 2. Utrzymanie historycznych stawów rybnych w Ojcowie i Pieskowej Skale. 3. Okresowa konserwacja, rewaloryzacja i remonty willi Pod Berłem, willi Pod Koroną, willi Grzybowskiej, Domu Jastrzębskich. 4. Pozyskiwanie dotacji celowych.
8.	Zanikanie stanowisk i wymieranie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin: <ol style="list-style-type: none"> 1) zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.); 2) wiśni karłowatej (<i>Prunus fruticosa</i> Pall.); 3) chabra miękkowłosego (<i>Centaurea mollis</i>); 4) macierzanki wczesnej (<i>Thymus praecox Pygmaeus</i>); 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Usuwanie obcych i rodzimych ekspansywnych gatunków roślin ze stanowisk gatunków rzadkich i zagrożonych.</i> 2. Wzmocnienie populacji gatunków roślin rzadkich i zagrożonych przez podsiew ich nasion. 3. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.) na terenie OPN²) poprzez zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce OPN.

	<p>5) astra gawędki (<i>Aster amellus</i>); 6) ośmiału mniejszego (<i>Cerinth minor L.</i>); 7) tojadu dzióbatego (<i>Aconitum variegatum L.</i>); 8) brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis Bess.</i>); 9) kosatki kielichowatej (<i>Tofieldia calyculata</i>); 10) ostnicy Jana (<i>Stipa joannis</i>); 11) ostrożenia pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i>); 12) turzycy wczesnej (<i>Carex praecox</i>); 13) dzwonka syberyjskiego (<i>Campanula sibirica</i>); 14) obuwika pospolitego (<i>Cypripedium calceolus</i>); 15) kocimiętki nagiej (<i>Nepeta pannonica</i>).</p>	<p>Podsadzanie okazów pochodzących z hodowli. 4. Odtworzenie stanowisk gatunków wymarłych na terenie OPN, poprzez stosowanie podsadzeń.</p>
<p>9.</p>	<p>Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia</p>	<p>1. Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych roślin w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych: 1) ograniczenie ekspansji niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) i likwidacja stanowisk rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) poprzez koszenie i wrywanie okazów; 2) wykopywanie podziemnych kłączy nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis L.</i>) w obrębie najcenniejszych muraw kserotermicznych na Grodzisku i Górze Koronnej; 3) karczowanie okazów lilaka pospolitego (<i>Syringa vulgaris L.</i>) w zbiorowiskach ciepłolubnych zarośli w obrębie masywów Skały Długiej i Skał Panieńskich; 4) ograniczenie ekspansji niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>) na stanowiskach chronionych i cennych dla flory OPN; 5) ograniczenie ekspansji kolczurki kłapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>) w zbiorowiskach łągowych OPN; 6) wycinka dębu czerwonego (<i>Quercus rubra L.</i>) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia L.</i>).</p> <p>2. Edukacja ekologiczna społeczeństwa.</p>
<p>10.</p>	<p>Śmiertelność płazów na drogach w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu</p>	<p>1. Zakładanie siatek ochronnych i wiader oraz przenoszenie płazów przez drogę. 2. Ustawienie tablic informacyjnych dotyczących ochrony płazów przy drogach publicznych.</p>

		3. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w stawach.
11.	Zanik stawów i oczek wodnych i bytujących w nich płazów	<i>Utrzymanie stawów i oczek wodnych poprzez częściowe usuwanie roślinności wodnej i wykaszanie brzegów</i>
12.	Szkody wyrządzane przez dziki w uprawach i płodach rolnych	<i>Odstrzały redukcyjne dzików (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z obowiązującymi przepisami</i>
13.	Rozprzestrzenianie się epizoocji na obszarze OPN	<i>Odstrzały redukcyjne dzików i zwierząt chorych w szczególności lisów.</i>
14.	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach w obszarze ochrony czynnej	<i>1. Pozostawianie martwych drzew w drzewostanie – tzw. posuszu jałowego (nie dotyczy terenów sąsiadujących z drogami, szlakami turystycznymi i innymi miejscami przebywania ludzi). 2. Objęcie ochroną ścisłą gruntów w oddziałach 37 g, m, n, o, p, r, 41 a, b, c, f, g, h, i, j.</i>
15.	Występowanie na terenie OPN gruntów nie będących w użytkowaniu wieczystym OPN, utrudniające prawidłowe zarządzanie ochroną przyrody na tych obszarach	<i>Wykupy gruntów prywatnych</i>
16.	Presja urbanistyczna na terenie OPN, w szczególności dążenie do rozbudowy istniejących obiektów kubaturowych, powodujących zwiększenie zanieczyszczenia powietrza	Współpraca z samorządami gminnymi, w tym udział w procesie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzji o warunkach zabudowy
17.	Zanieczyszczenie powietrza w OPN	Modernizacja funkcjonujących w OPN systemów ogrzewania budynków na wykorzystujące bardziej przyjazne dla środowiska nośniki energii

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	1. Choroby, w szczególności afrykański	<i>Prowadzenie odstrzałów redukcyjno-</i>

	<p>2. Przegęszczenie populacji dzika (<i>Sus scrofa</i>).</p>	<p><i>selekcyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami</i></p>
2.	<p>Niepokojenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) podczas snu zimowego w jaskiniach</p>	<p><i>Zakładanie i konserwacja krat oraz zamknięć w wybranych jaskiniach OPN</i></p>
3.	<p>Zanieczyszczenie wód</p>	<p><i>Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków przy budynkach OPN</i></p>
4.	<p>Występowanie pożarów</p>	<p><i>1. Coroczny przegląd dróg przeciwpożarowych i utrzymanie ich w stanie przejezdności. 2. Dozorowanie i dogaszanie pogorzeliisk. 3. Utrzymanie punktów czerpania wody. 4. Patrowanie obszaru OPN w okresach zagrożenia pożarami. 5. Zakup, utrzymanie i przeglądy sprzętu przeciwpożarowego. 6. Przeglądy przeciwpożarowe obiektów infrastruktury technicznej, w tym instalacji elektrycznych, gazowych, kominiarskich, odgromowych. 7. Modernizacja łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz sieci internetowej (panele dyspozycyjne). 8. Aktualizacja planu przeciwpożarowego. 9. Ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego.</i></p>
5.	<p>Zagrożenie szlaków turystycznych, dróg, parkingów, budynków i budowli spowodowane przez drzewa</p>	<p><i>Przeglądy szlaków i usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli</i></p>

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	<p>Presja urbanistyczna w otulinie, tj. napór osadnictwa w pobliżu granic OPN oraz związane z tym zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód</p>	<p>Zapobieganie zagrożeniom poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wnioskowanie o wprowadzenie odpowiednich postanowień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzjach o warunkach zabudowy; 2) działanie na rzecz niedopuszczenia do zabudowy korytarzy ekologicznych oraz

		kontrola ich funkcjonowania poprzez opiniowanie decyzji administracyjnych oraz aktów normatywnych w zakresie budowy osiedli mieszkaniowych i innych obiektów kubaturowych; 3) monitoring przyrodniczy korytarzy ekologicznych; 4) monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby.
2.	Wkraczanie na obszar OPN obcych gatunków roślin i zwierząt	1. Eliminowanie gatunków obcych. 2. Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Przerywanie powiązań przyrodniczych między obszarem OPN a jego otoczeniem	1. Działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu zwartej zabudowy w wyznaczonych korytarzach ekologicznych poprzez opiniowanie decyzji administracyjnych oraz aktów normatywnych w zakresie budowy osiedli mieszkaniowych i innych obiektów kubaturowych. 2. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie drożności korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania OPN.
2.	Choroby o charakterze epizootii	1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych.

¹⁾Ocena zagrożeń wyraża się w ich uszeregowaniu od najistotniejszego.

²⁾ OPN- Ojcowski Park Narodowy.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Naprawianie lub wymiana tablic informacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2.	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych i korytarzy ekologicznych		

B. Inne według specyfikacji OPN²⁾

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Ochrona jaskiń jako siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) i dziedzictwa paleontologicznego poprzez zakładanie i konserwację krat	6 jaskiń	Łokietka (30a), Ciemna (36b) i 4 jaskinie w Dolinie Sąspowskiej i Wąwozie Jamki (oddziały – 27g, 31a,b)
2.	Monitoring liczebności nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) hibernujących oraz w koloniach letnich	W zasiedlonych jaskiniach oraz w budynkach OPN	Większe jaskinie na terenie OPN (oddziały – 30a, 36b, 27g, 31a,b) i wybrane budynki (Jadwiga – 18s, Uroczą – 24o, Stanisławówka – 24x i Berło – 29j)
3.	Specjalistyczne pielęgnacje polegające na obcinaniu odrastających pędów faszyny lub usuwanie drzew zagrażających	Według potrzeb	Teren całego OPN

<p>pojazdom, budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych</p>		
---	--	--

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Hodowla sadzonek drzew i krzewów w szkółce leśnej	1 ha	Oddział 20n
2.	Zbiór nasion: 1) buka (<i>Fagus L.</i>); 2) dębu (<i>Quercus L.</i>); 3) jodły (<i>Picea abies</i>); 4) trześni (<i>Cerasus avium (L) Moench</i>).	Według potrzeb i występowania lat nasiennych	Obszar ochrony czynnej
3.	Dolesienia luk i przerzedzeń – wprowadzanie sadzonek gatunków ciężkonasiennych (buk, jodła) w miejscach gdzie nie ma możliwości naturalnego obsiewu	1 ha/ rok	Oddziały – 3a, 4f, 34g
4.	Pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych przez wykaszanie niepożądanych roślin	3,18 ha – rok 2018 4,18 ha – rok 2019	1. Oddziały – 2g, 3a, b, 4f, 6b, c, h, 34h. 2. Działki nr: 67 Wola Kalinowska, 265 Wielmoża.
5.	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat (czyszczenia późne)	0,28 ha – rok 2018	Działka nr 1970 Pieskowa Skała
6.	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku powyżej 20 lat (trzebieże wczesne)	Powierzchnia zabiegu – do 5 ha/rok	Działka nr 1970 Pieskowa Skała
7.	Przeciwdziałanie szkodom w drzewostanach powodowanym przez zwierzęta poprzez grodzenie	Do 1 ha/rok	1. Oddziały – 3a, 6h, 19a, 34h. 2. Działka nr 265 Wielmoża

	upraw leśnych.		
8.	Usuwanie z ekosystemów gatunków obcych i inwazyjnych (dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i> L.), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.) i lilaka (<i>Syringa</i> L.))	Wycinka pojedynczych drzew gatunków obcych i inwazyjnych	Obszar ochrony czynnej
9.	Usuwanie drzew opanowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości i stabilności drzewostanów przy szlakach turystycznych	Według potrzeb i możliwości	Obszar ochrony czynnej
10.	Specjalistyczne pielęgnacje polegające na obcinaniu odrastających pędów faszyny lub usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych		Teren całego OPN
11.	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez: 1) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane); 2) naprawianie lub wymiana tablic informacyjnych i bram wjazdowych; 3) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia.		Obszary ochrony czynnej, przez które przebiegają szlaki turystyczne
12.	Usuwanie drzew i krzewów utrudniających przejezdność dróg przeciwpożarowych oraz coroczny ich przegląd		

13.	<p>Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) coroczny przegląd dróg przeciwpożarowych i utrzymywanie ich w stanie przejezdności; 2) dozorowanie i dogaszanie pogorzelsk; 3) utrzymywanie punktów czerpania wody; 4) patrolowanie obszaru OPN w okresach zagrożenia pożarami; 5) zakup, utrzymywanie i przeglądy sprzętu przeciwpożarowego; 6) przeglądy przeciwpożarowe obiektów infrastruktury technicznej, w tym instalacji elektrycznych, gazowych, kominiarskich, odgromowych; 7) modernizacja łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz sieci internetowej (panele dyspozycyjne); 8) aktualizacja planu przeciwpożarowego; 9) ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego. 	Według potrzeb	<i>Teren całego OPN</i>
14.	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar OPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ²⁾
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy lub wypas zwierząt. 2. Usuwanie drzew i krzewów wkraczających na łąki w wyniku sukcesji. 3. Usuwanie ekspansywnych bylin nitrofilnych. 	55,48 ha/rok	<p>1. Oddziały – 5d,h, 6i, 8f,h, 9a,d, 10d, 17c, d, i, 18b,o,w, 20a,p,ax, 21A,b,r,t,w, 24 c,f,g,h,k, 25y, 26bx, 27a, 28h,i,m,n, 29a,c,d,f,o,bx,cx, 36c,f,h, 37a,d,l, 38b, 39h, 40a,r, 43f,k,h.</p> <p>2. Działki nr – 456/1,2,3,4 Skała, 915/1, 915/2, 933/1 Sąspów,</p>

			19, 22, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 60, 66, 67, 68, 69, 71/2, 71/4, 71, 571/9 Wola Kalinowska, 241, 242, 248, 250, 252, 266, 267, 268, 269 Wielmoża.
2.	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez: 1) wykaszanie roślinności, usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku, z wywozem biomasy (jeden raz w roku) oraz wypas; 2) usuwanie odrośli na ścianach skalnych.	17,38 ha/rok	Oddziały – 5c,h 8d,k,n, 9c, 12,a, 12g,f 15a,b,c,d,o,l,m, 17f,i,j,l, 18a, 21a,b,f,h,n,s, 24a,b,c, 28i,j, 29h,p, 36c,d, 39c,d,f,j,o, 44d,f
3.	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli, pojedynczych drzew i krzewów oraz wykaszanie roślinności zielnej	Według potrzeb	Działka nr 28/1 Skała
4.	Odślonięcie widoku na górę Okopy od strony Drogi Serpentinej	Pas o szerokości 20 m	36i
5.	Ochrona gruntów rolnych poprzez utrzymanie na obszarze OPN liczebności dzika (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 os/km ² i sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) na poziomie 200 osobników poprzez odstrzały redukcyjne	Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne według potrzeb	Obszar OPN
6.	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar OPN

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ²⁾
1.	Udrażnianie koryt rzek i kanałów w celu zabezpieczenia przed powodzią budynków, dróg, mostów i kładek	Według potrzeb	Potoki Prądnik i Sępówka oraz istniejące młynówki
2.	Konserwacja umocnień brzegów rzek polegająca na obcinaniu odrastających	Według potrzeb	Potoki Prądnik i Sępówka

	pędów faszyny		
3.	Utrzymanie stawów w Ojcowie, Smardzowicach i Pieskowej Skale	2 razy w roku, 1 ha	1. Oddziały 29b,c, 4n, 9d, 8f, 24h, 23c. 2. Działka 29/10 Smardzowice. 3. Działka 1970 Pieskowa Skała.
4.	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar OPN

D. Inne, według specyfikacji OPN

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ²⁾
1.	Ochrona osadów (namulisk) jaskiniowych przed zanieczyszczeniem poprzez zamianę oświetlenia świecami na inne oświetlenie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)
2.	Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopu archeologicznego (budowa pomostu nad wykopem i schodów)	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)
3.	Ochrona namulisk i szaty naciekowej jaskiń poprzez konserwację istniejących krat przy wejściach do jaskiń	5 jaskiń	Wąwóz Jamki
4.	Założenie edukacyjnego ogrodu roślin i ścieżki edukacyjnej przed budynkiem dyrekcji OPN wraz z infrastrukturą towarzyszącą (miejsca postojowe dla zwiedzających ogród, punkt informacji turystycznej, drogi komunikacyjne, zaplecze techniczne)	1 obiekt	Obok budynku „Jadwiga”
5.	Punkt informacji turystycznej	3 obiekty	Obok budynku „Jadwiga”, parking „Pod Zamkiem”, parking Złota Góra
6.	Utrzymanie, konserwacja i remont szlaków turystycznych, naprawa mostów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	naskalnych przez wykaszanie roślinności oraz usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku z wywozem biomasy		<ol style="list-style-type: none"> 1) zbiorowisko między Grodziskiem a Wąwozem Pilny Dół (obok oddz. 12); 2) Grodzisko, Skamieniały Wędrowiec (obok oddz. 12); 3) skały Pochylce, Łamańce, Ciche (obok oddz. 15); 4) masyw ze skałą Baszta (obok oddz. 43); 5) Piarżyska przy drodze do Skały (obok oddz. 12); 6) Zabugaje (obok oddz. 21); 7) Pieskowa Skała (obok oddz. 8 i 9). 8) Dolina Paduch (obok oddz. 17).
3	Utrzymanie i odtwarzanie sadów koło osad będących w zarządzie OPN	0,2 ha	Oddz. 22c

C. Inne według specyfikacji OPN

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ²⁾
1.	Specjalistyczna pielęgnacja arborystyczna lub usuwanie drzew zagrażających budynkom, budowiom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2.	Kształtowanie krajobrazu dolin przez ogławianie wierzb		Dna dolin
3.	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki poprzez naprawę zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych		Obszar ochrony krajobrazowej
4.	Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia		
5.	Okresowe konserwacje urządzeń turystycznych		
6.	Utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni, na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)		

7.	Przeгляд i usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg przeciwpożarowych		
8.	<p>1. Zabezpieczenie ruin zamku w Ojcowie:</p> <p>1) odtworzenie stropów w baszcie (wieży zamkowej);</p> <p>2) budowa pomostu widokowego, kasy biletowej, podziemnych instalacji elektrycznych i wodno-kanalizacyjnych.</p> <p>2. Remont i modernizacja parkingu istniejącego pod zamkiem z jego poszerzeniem, remont ścieżek w dawnym Parku Zdrojowym.</p> <p>3. Założenie edukacyjnego ogrodu roślin przed budynkiem dyrekcji OPN wraz z infrastrukturą towarzyszącą (miejsca postojowe dla zwiedzających ogród, punkt informacji turystycznej, drogi komunikacyjne, zaplecze techniczne)</p>	<p>Konserwacja pozostałości murów zamku;</p> <p>dwa stropy w wieży zamku,</p> <p>jeden pomost,</p> <p>jedna kasa biletowa,</p> <p>podziemna instalacja elektryczna i wodno-kanalizacyjna</p>	<p>Oddziały: 18n, t, 24a, b, d, f (działki nr 9475 i 478 Ojców)</p>

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

²⁾ OPN - Ojcowski Park Narodowy.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary objęte ochroną czynną

A. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	1. Dzik (<i>Sus scrofa</i>). 2. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 4. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>).	Kontrola liczebności i dokumentowanie przemieszczania się zwierząt z OPN na zewnątrz i z otoczenia do OPN (monitoring i dokumentowanie korytarzy ekologicznych)	1. Liczenie zwierzyny. 2. Tropienia. 3. Dokumentacja fotograficzna.
2.	1. Dzik (<i>Sus scrofa</i>). 2. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>).	Zmniejszenie przegęszczenia populacji oraz eliminacja osobników chorych i z defektami genetycznymi	Prowadzenie redukcji poprzez odstrzały redukcyjne
3.	Płazy: 1) żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>); 2) ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>); 3) traszki (<i>Triturus</i>); 4) inne gatunki płazów.	Ochrona i kontrola liczebności płazów w czasie ich wiosennej wędrówki na miejsca rozrodu	1. Zakładanie siatek ochronnych i przenoszenie płazów przez drogę. 2. Utrzymanie stawów i przepustów, koszenie obrzeży. 3. Ustawienie tablic informacyjnych.
4.	Żądłowki (<i>Aculeata</i>)	Zwiększanie bazy gniazdowej	1. Odslanianie wybranych skarp ziemnych i obrywów lessowych. 2. Pozostawianie martwego drewna zwłaszcza na obrzeżach zbiorowisk leśnych w miejscach słonecznych.

B. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
-----	---------------	-------------------------	-----------------------

1.	Tojad dzióbaty (<i>Aconitum variegatum</i>).	Prześwietlenie stanowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usunięcie maliny właściwej (<i>Rubus idaeus L.</i>) i pokrzywy zwyczajnej (<i>Urtica dioica</i>), rozprzestrzeniających się na stanowisku w Dolinie Paduch. 2. Wycięcie ocieniających drzew i krzewów. 3. Utworzenie drugiego stanowiska w Dolinie Sąpowskiej.
2.	Brzoza ojcowska (<i>Betula x ojcoviensis</i>)	Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej na terenie OPN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nasadzenia. 2. Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce OPN.
3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chaber miękkowłosy (<i>Centaurea mollis</i>). 2. Macierzanka wczesna (<i>Thymus praecox</i>). 3. Aster gawędka (<i>Aster amellus</i>). 4. Ostnica Jana (<i>Stipa joannis</i>). 5. Kosatka kielichowa (<i>Tofieldia calyculata</i>). 6. Dziewanna austriacka (<i>Verbascum austriacum</i>). 7. Perlówka siedmiogrodzka (<i>Melica transylvanica</i>). 8. Wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>). 9. Obuwik pospolity (<i>Cypripedium calceolus</i>). 	Odślanianie i utrzymanie stanowisk roślin.	<p>Usuwanie na stanowiskach drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem ekspansywnych gatunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>); 2) Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>); 3) Trzmielina zwyczajna (<i>Evonymus europaea</i>); 4) Trzmielina brodawkowata (<i>Evonymus verrucosa</i>).
4.	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>).	Wzmocnienie miejscowej populacji	Ewentualne nasadzenia w obrębie Skamieniałego Wędrowca oraz Skał Wdowich
5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turzyca wczesna (<i>Carex praecox</i>). 2. Dzwonek syberyjski (<i>Campanula sibirica</i>). 	Restytucja gatunków wymarłych na terenie OPN	Ewentualne nasadzenia w obrębie Skamieniałego Wędrowca, Skał Cichych, Góry Koronnej, Grodziska i Krzyżowej Skały

6.	<ol style="list-style-type: none">1. Rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>).2. Niecierpek wielkokwiatowy (<i>Impatiens glandulifera</i>).3. Nawłóć kanadyjska (<i>Solidago canadensis</i>).4. Kolczurka (<i>Echinocystis lobata</i>).5. Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>).	Eliminacja wymienionych gatunków roślin inwazyjnych zagrażających gatunkom roślin rodzimych	<ol style="list-style-type: none">1. Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych.2. Edukacja ekologiczna społeczeństwa.
----	--	---	---

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaje ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 24o, 24r-t, 24w, 24z, 24ax, 24bx, 25g, 25i-k, 27d, 27g, 29r, 29w-z, 29ax, 29bx, 30a-b, 30g-h, 31a-c, 31~b, 32a, 32~b, 33b, 33f, 34f, 37b-c, 37f-j, 37m-r, 37w-z, 38a, 38c, 38i-k, 40h-j, 40l-o, 41a-d, 41f-o	292,41 ha
2	Ochrona czynna	1. Obszary ochrony czynnej – zbiorowisk leśnych, oddziały – 1b, 1h, 1l-s, 1w-y, 2g-j, 2~a, 3a-d, 3f-n, 3~a, 3~b, 4a-d, 4f-j, 4l-m, 5a, 5c-d, 5f-g, 5i-l, 5n-p, 5s-t, 5w-z, 6c-d, 6f-n, 7a-b, 7d, 7f-p, 8a-d, 8f, 8h-n, 8~b, 9a-b, 9f-l, 9~a, 9~c, 10c-d, 10g, 10i, 11c-d, 11f-k, 11~a, 12a-d, 12f-g, 13a-d, 13g-m, 14a-d, 14f-j, 14~a, 14~c, 15a-d, 15f-j, 15l-p, 16a, 17a-d, 17f, 17h-i, 17l-m, 17o, 17~a, 18a, 18d, 18f-r, 18w-y, 18~a, 18~b, 19a, 19~a, 19~b, 20f, 20h-l, 20~a, 21a, 21c-d, 21g-j, 21l-n, 21t, 21w-z, 21ax, 21bx, 21~a, 22a, 22c-d, 22f, 23a-b, 23g-t, 23w-y, 24a, 24i, 24m-n, 24y, 25a-d, 25f, 25h, 25n-o, 26a, 26c-d, 26f-h, 26j, 26m-n, 26~a, 27a, 27c, 27f, 28a-d, 28g, 28i-j, 28~a, 29f, 29h, 29l-m, 29p, 29s-t, 29cx, 29dx, 29~a, 30c, 30f, 30i-j, 30~a, 31d, 31f-h, 31~a, 32b-c, 32~a, 33a, 33c-d, 33~a, 34a-d, 34g-h, 34~a, 34~b, 34~c, 35a-b, 35f-i, 35~a, 35~b, 36a-d, 36h, 36j, 36~a, 37a, 37k-l, 37s-t, 38d, 38f-h, 39a-d, 39f-g, 39j-r, 40b-d, 40f-g, 40k, 40p-t, 40w, 40y, 40cx, 40~a, 40~d, 42a-d, 42f-j, 43a-d, 43f-i, 43k-l, 43s-t, 43w-z, 43ax, 44a-d, 44f-j, 45a-d, 46a-d, 46f, 46~a, 47a-d, 47~a. 2. Obszary ochrony czynnej zbiorowisk nieleśnych, oddziały – 1a, 1c-d, 1f-g, 1i-k, 1t, 2a, 5b, 5h, 5m, 5r, 5ax, 6a-b, 6o, 7c, 8g, 8o, 9n, 9~b, 10a-b, 10f, 10h, 11a-b, 11l, 11~b, 12h, 13f, 14k-l, 14~b, 15k, 17g, 17j, 17n, 17p-r, 17~b, 18b, 18t, 20a, 20g, 20m, 20o, 21b, 21f, 21o, 21r, 21jx, 23z, 23~a, 24c, 24f, 24h,	1102,46 ha

		24j-k, 24cx, 24~a, 25l-m, 25p-r, 26i, 26k-l, 27b, 28f, 28h, 28k-l, 28n-o, 29a, 29d, 29g, 29i, 29k, 29o, 29fx, 29gx, 29~b, 30d, 30l, 36f-g, 36i, 36k, 36~b, 37d, 38b, 39h-i, 40a, 40x, 40z, 40dx, 40~b, 43j, 43m, 43o-r, 43bx, 43cx, 43~a, 43~b, 44k, 44~a.	
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały – 2b-d, 2f, 2~b, 4k, 4n, 7r, 7~a, 8p-r, 8~a, 9c-d, 9m, 10j, 17k, 18c, 18s, 19b-c, 20b-d, 20n, 20~b, 21k, 21p, 21s, 21cx, 21dx, 21fx-ix, 21~b, 22b, 23c-d, 23f, 24b, 24d, 24g, 24l, 24p, 24x, 26b, 26~b, 28m, 28p, 29b-c, 29j, 29n, 29~c, 30k, 35c-d, 39s, 39~a, 40ax, 40bx, 43~a, 40~c, 43n	768,34 ha
Razem			2163,21 ha

Tyldą „~” oznaczono obiekty liniowe (drogi leśne, linie energetyczne, potok)

¹⁾ Podział na obszary ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, oddziały oznaczone liczbami, pododdziały oznaczone literami podano zgodnie z Mapą gospodarczo-przeładową obszarów ochrony Ojcowskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 PLH120004 „Dolina Prądnika” według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r.

**MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH
I TURYSTYCZNYCH, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar ochrony ścisłej	7
2	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	7
3	Pozostały obszar OPN ¹⁾	15
4	Biblioteka OPN	4

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek Edukacyjno-Dydaktyczny „Hotel pod Łokietkiem” – Muzeum im. Profesora W. Szafera, oddział 24g	100
2	Ośrodek Edukacyjno-Dydaktyczny „Hotel pod Kazimierzem”, oddział 24g	50
3	„Chełmowa Góra” – ścieżka dydaktyczna, oddziały 24d, h, 29, 29h, 25, 30, 37c	160
4	„Jaskinia Ciemna – Góra Okopy” ścieżka dydaktyczna, oddziały – 36, 36c	120
5	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
6	Edukacyjny ogród roślin przed budynkiem dyrekcji OPN	40

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
2	Grodzisko – otoczenie kościoła, oddział 12	250
3	Grota Łokietka, oddział 30	100
4	Jaskinia Ciemna, oddział 36b	80
5	„Ogrojec” – przy Jaskini Ciemnej, oddział 36b	40
6	Zajazd na Złotej Górze w Ojcowie, oddział 19f	120
7	Willa „Chopin” – restauracja, oddział 4k	40
8	„Domek na Postoju”, oddział 24f	40
9	Pole namiotowe – Złota Góra, oddział 19d	120
10	Punkt widokowy – Skała Krukowskiego, oddział 36b	20
11	Punkt widokowy – Góra Koronna, oddział 36b	15
12	Punkt widokowy – Skała Barania, oddział 36b	20
13	Punkt widokowy – Góra Okopy, oddział 36	15
14	Punkt widokowy – Skała Jonaszówka, oddział 29h	15
15	Parking pod Zamkiem w Ojcowie, oddział 24f	250
16	Parking na Złotej Górze, oddział 26l	500
17	3 Parkingi w Pieskowej Skale, oddziały – 4, 9	300
18	Szlak czerwony – Szlak Orlich Gniazd – 13,6 km na terenie OPN (Prądnik Korzkiewski – Ojców – Grodzisko – Młynnik – Pieskowa Skała)	500
19	Szlak niebieski – szlak Warowni Jurajskich – 9 km na terenie OPN (Jerzmanowice Lepianka – Czajowie – Wąwóz Ciasne Skałki – Brama Krakowska – Ojców – Grodzisko)	500
20	Szlak żółty – szlak Dolinek Jurajskich – 9,5 km na terenie OPN (Murownia – Dolina Prądnika – Dolina Saspowska – Saspów – Pieskowa Skała)	500
21	Szlak zielony – lokalny – 5,3 km (Dolina Saspowska	500

	- Złota Góra – Park Zamkowy – willa „Pod Koroną” - Jaskinia Ciemna – Góra Okopy Dolina Prądnika – Brama Krakowska – Park Zamkowy)	
22	Szlak czarny – lokalny – 9,2 km na terenie OPN (Grota Łokietka – Chełmowa Góra – Jonaszówka – Ojców – parking Złota Góra – Kaliski – Młynnik – Słoneczna Góra – Herianówka – „stawy” Pieskowa Skała)	500

¹⁾ OPN – Ojcowski Park Narodowy.